

Skrivet ca. 1978 Inger Lise Sanders
Hugo Wieslander født 4/7-1894 1.

Erindringer fra barn, og senere som Danser, Musiker og sidst Kontrol.

Min far og mor rejste fra Sverrig til Danmark, (København ca. 1890), for at tjene penge, for det var svært at få noget arbejde i Sverrig.

Min far var skrædder, han fik også noget hjemmearbejde, min kære mor spurgte mange gange, om de ikke skulle giftes, men svaret var altid, det er der tid nok til.

Lille mor fødte i tiden 3 drenge.

den første hed Svante Oscar Wieslander.

den anden hed Hugo Wieslander

den tredje hed Axel Wieslander.

Min forbandede far, var begyndt at drikke, han kom sommetider halvfuld hjem, efter at have afleveret arbejde, En dag kom han fuld hjem, begyndte at stryge et par benklæder. Jeg sad på gulvet og græd højt, så blev min far tosset og kastede sit strygejern hen efter mig, havde det ramt mig, havde han slået mig ihjel, min mor gik hen og slog ham et par gange i hovedet med en stak, derefter gik han hen og tog sit tøj og gik, og vi så ham aldrig mere. Mor søgte ham både i København og i Sverrig, uden resultat. Mor søgte om hjælp, men svaret blev; De kan få fattighjælp, det ville mor ikke have.

Mors far og bedstefar, var organister i kirken i byen, Wislanda Sverrig. Lille søde mor, måtte så begynde at arbejde og tog alt, hvad hun kunne få fat i, der skulle jo mange penge til husleje og 3 børn, så min kære mor begyndte med at vaske trapper for folk i Kronprinsensgade, så sluttede hun med det og fik arbejde hos en guldsmed, der hed Moenichen, som havde forretning i Kronprinsensgade. Mor hjalp til i huset, med al rengøring og trapper, så hjalp hun til i køkkenet når der var selskab, mor fik en billig lejlighed i St. Kongensgade helt oppe på kvisten. Vi, 3 drenge, sad på en jerntrappe og ventede på mor. I stuen var der en violinbygger, der hed Poulsen og ved siden af i kælderen var der en æbleskiveforretning, så sidst på ugen kom flere havnearbejdere, de skulle ned og spise varme æbleskiver, da de kom op derfra, havde de flere æbleskiver med i hånden, som de forærede os, så vi fik sommetider 3 æbleskiver hver. Så kom mor hjem, for at give os mad, men vi var ikke sultne, det kunne mor først ikke forstå, så måtte vi fortælle, at vi havde fået æbleskiver, når folk kom

nede fra kælderen; så blev mor vred på os, så fik vi, (fra den dag) nøglerne til lejligheden, vi skulle ikke sidde der og tigge æbleskiver.

Vores søde lille bror blev syg, fik lungebetændelse og kom på hospitalet i Bredgade, han døde derinde, så vi var nu 2 drenge tilbage. Mor fik en 2 værelses lejlighed i Landemærket på 1ste sal. Der var en slagterforretning i stuen, lige fra gaden ind. Vi havde en gadelygte lige ved siden af vores vinduer, så vi sparede lidt på vores lysregning. Nu skulle vi begynde at gå i skole, vi gik begge 2 i Suhmsgades skole, og begge blev vi konfirmeret i Trinitatis Kirke.

Min store bror kom i sølvsmedelære, men jeg kom ikke i lære, for det havde vor kære mor ikke råd til, så jeg måtte søge mig en budplads, fik også een, den første dag skulle jeg i byen, jeg skulle gå fra Købmagergade ud til Tuborgflasken med en lille pakke, så stod jeg og ventede, for jeg mente at skulle have kørepenge. Chefen spurgte hvad jeg ventede på, skal jeg ikke have kørepenge: Nej, bare se at komme afsted og skynd dig tilbage, på tilbagevejen gik jeg hjem og fik mig en tår kaffe, hele turen varede ca. 4 timer, da jeg så kom i forretningen, spurgte chefen, hvor jeg havde været i al den tid, behøvede det at vare så lange, så svarede jeg, prøv De at gå den tur, så gik jeg hen og tog mit tøj og gik min vej. Min løn skulle være 2 kroher om ugen, fra klokken 8 morgen til klokken 6 aften.

Nu kommer mine store oplevelser førend jeg rejste til udlandet.

En aften, stod jeg uden for "Scala" variete og kiggede over mod Tivoli, så kom der en større dreng og spurgte om jeg ville med ind i "Scala" for han havde 2 billetter, han havde fået af nogle udlændinge, der skulle i Tivoli. Billeterne var gyldige til "gulvet", det var vi jo ikke fine nok til, så vi gik op på 2den balkon, så så vi et nummer, hvor folk ikke klappede meget af, så sagde Carl, dem skal vi tjene et par øre på, så Carl fik fat på manden nede i gården og spurgte om han ville betale noget, så skulle vi nok klappe. "Ja" blev svaret, nogle aftener fik vi ingen billetter, så der blev ingen "klap", 14 dage efter mødte Carl ham nede i gården, men han ville ikke betale, så stak Carl ham en på "snuden". En aften havde Carl, (han hed Carl Petersen) fået billetter og havde 1 pose med stødt æbler, når så "nummeret" kom frem, råbte vi, ud sikke noget møg og han kastede æblerne ned på scenen, så tog direktøren telefonen og kaldte på hjælp, men vi var væk. Det var Thomas I. Lorentsen. Da vi kom væk derfra, sagde jeg til Carl, "den" får du mig aldrig til mere. Jeg gik ikke til Scala mere.

En dag traf jeg en ven fra Suhmsgades skole, han var ældre end mig, han skulle være bokser og gik til boksnings på Gammel torv, da vi kom derned (det var i et stort lokale i en kælder) stod der en høj flot mand og steppede, det blev jeg så glad for, og spurgte om jeg måtte komme og lære noget, ja det måtte jeg gerne. Det var hans bokseskole, der kom mange og boksede. Efter nogle dage spurgte jeg ham hvor han havde lært alt det fra, han fortalte mig at hans far var sprøjtefører på Fælledvejen og han selv kommer på brandstationen bag rådhuset og nogle gange blev han sendt til Cirkus-bygningen hvor der var Variete, som brandvagt og der var så mange amerikanske og engelske dansenumre med fine stepnumre, som Frank Jacobsen lærte. Jeg kom så hver dag og lærte alt hvad jeg kunne bruge, jeg blev også dansartist. Der var en Cafe på Strøget som hed Wienerhallen der steppede jeg og gik rundt med "tallerkenen" og fik penge af folk, men en aften var der 2 herrer, som spurgte mig hvorfor jeg gik rundt med "tallerkenen", det var 2 opdagere fra Nytorv, de bad mig om at gå med. Jeg fik så den besked at det var tiggeri, så det måtte jeg ikke, de kom også hjem til min kære mor fortalte det "hele" så min mor græd. Jeg fortalte min kære lille mor, at det gør jeg ikke mere..

2 musikere i Wienerhallen syv og halv otte, blev de kaldt. Jeg traf en mand, som jeg kendte fra Wienerhallen, han hed Willy

Schinkel, han spurgte om jeg ikke ville optræde med hans "kone", det kan jeg godt. Vi gik og trænede i Afholdlokaler i Griffenfeldtsgade. Da så nummeret var færdigt, fik vi arrangement i Stockholm, Varieteen hed "Djurgården", det var for 14 dage, men jeg hørte så meget om min dame, så da vi kom hjem, sluttede jeg med hende, så spurgte hendes "kæreste" Villy, hvorfor jeg ikke ville optræde med hende mere, jeg svarede kun "Jeg gider ikke mere".

Så kom Villy og Carl og spurgte mig om jeg ville være Villys cecundant, for de havde skrevet kontrakt om en boksekamp, så skulle jeg være cecundant for Villy. Jeg sagde ja, Carl han vandt selvfølgelig, så kom vi på et hotels restaurant, men jeg kom til at sidde mellem arrangørerne, og de talte selvfølgelig engelsk til mig og da jeg ikke kunne det så godtforlod jeg selskabet, og gik hjem hvor Villy og jeg boede. Så rejste vi hjem til København. Så var jeg færdig med "deres" selskab. Bokseren Carl Petersen, blev senere kaldt Carl Brisson, han havde en søn der rejste til America, hans mor blev senere kaldt "Cleo".

Jeg skriver meget, men da jeg er fyldt 85 år er der meget jeg ikke kan huske. Jeg sagde til Villy, jeg kan ikke forstå at de ikke opdagede den boksekamp var svindel, det har de måske også senere. Det kom jo ikke i aviserne, for så havde de blameret dem selv (arrangørerne).

Så begyndte jeg for mig selv, der var en artistagent på Gasværksvej, han skaffede mig arbejde som solist til Casino i Århus, til 10,- kr. pr. aften, derfra til Frederikshavn, jeg kan ikke huske stedet, også 10,- kr. pr. aften, så skrev jeg til en agent i Stockholm. Det 14 dage til "Blanch Cabaret" et meget fint sted, der fik jeg 25,- kr. pr. aften.

Så kom jeg hjem til København. Vi boede i Læderstræde, der var en stor fuglehandler i stuen, der var en meget sød dame, der passede forretningen. Jeg havde opdaget at min broder var derinde flere gange. En skønne dag skulle min broder rejse til America, jeg spurgte mor hvorfor han skulle til America. Flere år senere fik jeg at vide, damen skulle have et barn, som min broder var far til, jeg sagde til min kære mor, det var en dårlig "far" for det var mor der betalte rejsen, så han stak af, så var han jo fri for at betale børnepenge, en dårlig "far".

Senere kom en artist og spurgte om jeg ville rejse med dem, så kunne jeg lave mine danse i pauserne, hvor de havde omklædning; det ville jeg gerne, de hed "Darvin Duo" han hed Clausen, han

havde en bror der var kapelmester (Clausen) som havde et stort orkester i "National Scala", hans dame i trio'en, var en høj flot dame, som var svensk fra Stockholm, så sidste nummer var en skøjteløberdans, den gjorde stor lykke. Han fik så en kontrakt til en revue, til Axel Engdals revue i Gøteborg, vi skulle så lave vores nummer ind imellem pauserne i revuen, mit bedste stepnummer måtte jeg ikke lave, det var jalusi fra en skuespiller som også mente han kunne steppe, ham og en skuespillerinde stod på scenen og drak et glas vin, de spillede på gulvet, da jeg så det, gik jeg til direktøren og spurgte om jeg måtte klæde mig ud, som skurekone, og gå hen og tørre det op, det måtte jeg da gerne, så talte jeg med kapelmesteren, at når jeg kom ind og fik tørt det op, skulle han spille en ragtime, så smed jeg spand og klud og begyndte at danse, løftede op i kjolerne, så folk kunne se mine hvide damebukser med kniplinger, folk lo og skreg, det var den største succes i hele revuen. Direktøren kaldte mig ind på kontoret og gav mig 100,- kr. ekstra, som ingen måtte vide, det kunne skuespilleren ikke forbyde mig.

Efter vi sluttede revuen havde min kollega fået en kontrakt til Rusland i en meget fin cabaret i Petersburg (nu Petrograd) Min kollegas apacedans, gjorde ikke så megen lykke, de syntes han smed for meget rundt med damen. Jeg opdagede jeg tjente mere alene end med den trio, så jeg sluttede med dem, efter den måned, de fik heller ikke flere kontrakter i Rusland, så det passede mig meget godt. Det var en forfærdelig tid; for det var under revolutionen jeg var der. Alle udlændinge skulle på kontor for at få et pas. Der hvor jeg boede var nogle rare søde mennesker. Den sidste tid jeg var i Rusland, sidst i Petrograd, kunne jeg ikke forstå at i det hus jeg boede traf jeg flere af beboerne på gaden, men de vendte hovederne den anden vej når de så mig, så da jeg kom hjem spurgte jeg om de var vrede på mig, eller jeg havde gjort noget forkert, de fortalte mig så at de var bange for at tale med mig, fordi jeg var udlænding, for der gik så mange russere og så hvad de fremmede foretog sig, måske var vi spioner og hvem de fremmede talte med.

De sidste dage havde jeg fotograferet nogle af de store kirker indvendig og de store lysekroner, alt var så stort og smukt. Da jeg kom hjem havde jeg klistret fotografierne ind i min artistbog. Da jeg skulle rejse derfra til Finland tog de min bog op, og der så de, de fine fotografier som jeg havde klistret ind i min artistbog. Da toldøren så disse billeder kastede han bogen hen ad disken og stod med en revolver og pegede på mig

og råbte ud. Jeg tror han kunne hverken skrive eller læse, forbandet russer. Alle russere jeg boede hos, var meget venlige, rare og hjælpsomme, så man kan godt tage fejl, men krig er krig, men revolution er meget værre end krig, for en privat mand.

Jeg kom så til Finland, og fik arbejde i flere biografer. Biograferne havde altid et artistnummer i pauserne, det kendte man ikke til i Scandinavien. Jeg blev bekendt med en finsk artist, som talte svensk, han hed Hype. Vi ville lave et nummer som akrobatisk danser. Jeg boede hjemme hos hans forældre, for det tog et par år inden vi fik trænet nummeret sammen. Første arrangement blev til en stor variete i Kristiania (Oslo) "Tivoli Mondane", så blev vi arrangeret til en variete der hed "Dovrehallen" også i Oslo, men kun for 14 dage. Vi fik kontrakter til hele Europa, som kan ses i min artistbog. Til Wien, Berlin, Athen, Bucearest, Tjecoslovakiet (flere steder), Serbien, Paris, Budapest, Ungarn, Svejts, Rumænien, m. fl. andre lande.

Efter mange års rejse som artister, var jeg altid for musik og havde altid øvet mig på klarinet og saxofon og min kolega, havde jeg lært at slå på trommer, så jeg senere lavede et orkester, med en violinist (franskmand) saxofonist (tysker) klaver (tysker) min kolega, mig selv banjo og guitar, havde flere år øvet mig efter noter, kom flere steder, sidste arrangement blev i Cairo, stort hotel, spillede ude, lige ved floden Nilen, der var også dans ude, engang imellem spillede vi ikke, bare for at alå fluer væk, der kom fra floden, det morede folk at se så de gjorde aldrig vrøvl, violinisten der stod foran blev en aften stukket af et dyr, fik malaria og rejste hjem, jeg selv fik klimafeber, kom på et hospital, lå ca. 1 måned, min finske kolega havde sagt til resten af musikerne, at jeg overlevede nok ikke, så vi rejser på hans næste kontrakt til Tyrkiet. Dette kom saxofonisten ind og fortalte mig, han spillede godt klaver så jeg sagde til ham, når jeg kommer ud, så skaffer jeg arbejde til dig og mig. 4 dage efter kom jeg hjem (jeg glemte og sige, at jeg havde sendt et telegram til Tyrkiet): kommer ikke; orkestret er opløst, så jeg sagde til min kolega, at efter så mange års samarbejde (28 år) havde jeg ikke tænkt mig, du havde været så falsk mod mig, så nu kan du rejse ad helvæde til, så han blev sendt hjem på konsulatets regning, som han skal betale tilbage når han kommer hjem. Han rejste uden at betale hvad han skyldte, så de mente jeg skulle betale det.

Jeg sagde til tyskeren, nu laver jeg et "nummer" med dem alle. Jeg viste at der var et skib, et lastskib der skulle sejle til Athen om natten, kaptajnen talte jeg med, om han ville tage os to med til Athen, han sagde han måtte ikke tage passager med, men jeg lovede ham en god skilling, så det gik godt.

Jeg gik så ud for at søge arbejde, kom ned til et natlokale for at tale med direktøren. Da han så mig, kunne han kende mig fra Wien, hvor han havde været for at søge artister; begynd i aften sagde han, men så fortalte jeg ham hele historien, om min kolegå, men så blev vi enige om at jeg skulle optræde, som artist og tyskeren jeg havde med skulle spille i orkestret som saxophonist, og efternummeret skulle jeg spille banjo og guitar, det skulle vare en måned.

Efter 14 dage havde jeg fået at vide hvornår toget gik den næste morgen. Vi bad direktøren om vores penge, for de første 14 dage da vi skulle ud at købe ind, det fik vi, rejste så til Tyskland og vi fik begge arbejde i ett stort orkester og var flere steder. Vi kom så til et meget stort hotel i Tjecoslovakiet "Imperial", der var 3 orkestre. Medens jeg var der, fik jeg brev fra min kæreste mor, fra America. Da jeg endnu ikke kom hjem, havde min bror sendt bud efter vores mor, med tiden havde min bror brugt alle vores mors penge. Nu ville min brors kone ikke hjælpe vores mor, nu var hun blevet for gammel for hende, og ville have hende på et alderdomshjem, men da mor ikke talte det amerikanske sprog, var hun meget ked af det, så hun gråd næsten hver dag. Alt skrev hun til mig, hurtigt fik jeg skrevet et brev til mor, at nu ville jeg gennem så mange penge til hendes hjemrejse og til mig selv. Nu var der en bar i hotellet, kun natbar og der måtte kun spille 6 mand, så vi skulle dele fra alle 3 orkestre, der var mange drikkepenge, vi skulle jo spille alt hvad folk forlangte. Efter 3 nætter havde jeg tjent penge til mors billet hjem. Jeg havde besked af alle musikerne, jeg skulle blive i baren til jeg havde alle pengene. Så jeg var lykkelig for alle de godhjertede musikere.

Jeg fortalte min kapelmester, hele min historie om min bror og America og min kære mor, så han gav mig lov til at rejse når de passede mig,

Kom så hjem til København og søgte straks en lejlighed var heldet og få en 2 1/2 værelses lejlighed på Tagensvej med centralvarme og bad. Det var lige overfor Schønning og Arvé, fabrik.

Lejligheden jeg fik var i midten af 3 huse som blev kaldt de "3 søskende". Jeg skrev så et brev til min bror, om alt godt f

8.

vores mor, så nu vil jeg ønske alt ondt for dig og din kone, det andet brev sendte jeg til hans kone på engelsk så hun forstod alt hvad jeg mente.

Tage hende med til America, bruge alle hendes opsparede penge, og derefter ville sende hende på et alderdomshjem, når hun ikke forstod sproget. Senere efter et halvt års tid, fik jeg et brev fra hans kone, at min bror var faldet død om i garagen. Skrev aldrig et ord mere til familien efter dette brev.

Hjemkomst - lejlighed - arbejde.

Nu gik jeg i musikforeningen for at søge arbejde, der var ikke noget, men der åbner snart en ny danse restaurant i Stengade. Så fik jeg at vide, det var restauratøren ude fra "LUNA"., jeg tog straks der ud til ham, samme dag, da jeg kom derud, var han en for mig gammel bekendt fra Norge, som var tjener. Han fik hele min historie, så sagde han straks, du skal spille hos mig i "Prater", når jeg åbner, så fik han fat på kapelmesteren, som jeg også kendte, han hed Ejbjerg. Jeg fik en dejlig lejlighed 2 1/2 værelses med bad og centralvarme, så jeg var lykkelig, så i "Prater" var jeg i 8 år. Så fik jeg min kære lille mor hjem. Efter nogle år blev min kære mor lam i hele venstre side, så jeg måtte købe en kørestol og fik en dame til at passe hende 8 timer om dagen, men måtte så skaffe en dame til at passe hende om natten. Jeg fik lavet en elektrisk klokke over sengen, som hun skulle trække i, så natdamen kom og hjalp hende. Jeg blev lidt vred på min kære mor, for hun stod op om natten, uden at ringe på hjælp, så en nat stod hun op uden at ringe, så hun faldt, over imod en komode, og slog et stort hul i sit hovede, kom på hospitalet med ambulance, døde 2 dage senere. Mistede mit aller sidste og kæreste i mit liv. Spillede mange steder i København. Blev senere gift med en sød dame fra Klampenborg, købte et par forretninger. Folk snød os for mange penge, så vi måtte opgive forretningerne, så jeg søgte arbejde, hvad der var svært, når man er op i alderen, fik dog tilsidst arbejde, som kontrol på Hotel Richmond, og var der i 12 år, gav til sidst opsigelse, for jeg blev 80 år og blev lidt træt og syg, direktøren mente jeg kunne godt blive nogle år endnu, men jeg sagde det var umuligt, det er jeg for træt til, senere blev jeg syg i hjernen, gik til min sygekassekage, svaret var kun, det er alderen, så der var ikke noget at gøre, For at gøre sagen "kort" blev min kone og jeg sendt til "De gamles By" men efter vores eget ønske; den 4. juli 1979 bliver jeg 85 år, hvis jeg lever så længe, for jeg er meget syg i mine "indre dele". Sommetider mister jeg min hukommelse som

9.
varer ca. 5 - til 10 minutter, når jeg kommer til mig selv, mener jeg ikke, der har været "noget".

Angående "De gamles By", kan jeg kun skrive at man har det godt og blevet passet godt i alle "ender og kanter".

Alle ansatte er så flinke og rare med os alle herinde.

Angående maden herinde er der bestemt ingen der må klage, alle får mad efter deres sygdom og hvad de kan tåle.

Dem som klager er syge og nogle kan ikke huske.

Jeg selv er begyndt at blive mere syg, jeg bliver 87 år den 4 juli, men det går meget godt, men endnu går det nogenlunde.

Efter hvad jeg har gennemgået over hele Verden var mine bedste venner i Østrig - Russeren (privat) og i Prag, dem der regerede i Rusland i mine år 1916-17 og 18 var modbydelige mod udlandinge. Jeg traf mange der hverken kunne skrive eller læse, mange gik op på gaden med revolver i lommen, de skulle passe på hvem der talte med udlændinge.